

Nord-Fron kommune
~Midt i Peer Gynts rike~

Planprogram

Kommuneplanens arealdel

2018 – 2029

Vedtatt av Nord-Fron kommunestyre 20.6.2017, KOM-sak 46/17

Innhold

Forord	4
Del 1	5
1. Rammer og retningslinjer for planarbeidet.....	5
1.1 Planens geografiske avgrensning	5
1.2 Nasjonale forventninger.....	5
1.3 Nasjonale føringer	6
- Lov om vassdrag og grunnvann (Vannressursloven) (LOV-2000-11-24-82)	6
1.4 Regionale og kommunale føringer og grunnlagsdokument.....	6
Del 2	7
2. Hovedmomenter i planarbeidet.....	7
2.1 Kommuneplanens arealdel.....	7
2.2 Prioriterte satsningsområder	7
2.2.1 Sentrumsutvikling Vinstra	7
2.2.2 Næringsareal	7
2.2.3 Areal for boligbygging	7
2.2.4 Areal for fritidsbebyggelse.....	7
2.2.5 Areal for masseuttak og steinuttak.....	8
2.2.6 Areal for landbruks-, natur- og friluftsområder	8
2.3 Arealpolitiske føringer som skal legges til grunn for arbeidet	8
2.3.1 Risiko og sårbarhet.....	8
2.3.2 Utbyggingsområder	8
2.3.3 Hytteutbygging	9
2.3.4 Samordnet areal og transportplanlegging.....	10
2.3.5 Samferdsel.....	10
2.3.6 Landbruk og seterbruk	10
2.3.7 Kulturvern.....	11
2.3.8 Kulturminner	11
2.3.9 Naturområder	11
2.3.10 Biologisk mangfold	11
2.3.11 Vilt.....	12
2.3.12 Fisk	12
2.3.13 Friluftsliv	12
2.3.14 Motorferdsel i utmark	12

2.3.15 Mineralressurser	12
Del 3	13
3. Vurderinger og utredningsbehov	13
3.1 Utredningsbehov	13
3.2 Metode for konsekvensutredning og ROS-analyse	13
3.2.1 Konsekvensutredning (KU)	13
3.2.2 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	14
3.2.3 Planreserver og arealregnskap	15
4. Krav til innspill til kommuneplanens arealdel	15
5. Planprosessen.....	16
5.1 Medvirkning.....	16
5.2 Framdriftsplan for arbeidet.....	16

Forord

Planprogrammet er hjemlet i plan og bygningslovens (pbl) § 4-1, som sier at for alle regionale planer, kommuneplaner og reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varslingen av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Videre hjemles planprogrammet for kommuneplanprosessen i pbl § 11-13. Her står det at *«for kommuneplan skal det utarbeides planprogram etter reglene i § 4-1. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet og gjøres tilgjengelig gjennom elektroniske medier. Fristen for å gi uttalelse skal være minst seks uker»*.

Forskrift om konsekvensutredninger etter pbl § 6 Plan- eller utredningsprogram og § 7 Høring, behandling og fastsetting av program, gir også juridiske og innholdsmessige rammer for planprogrammet.

Planprogrammet for kommuneplanens arealdel er inndelt i tre deler. Del 1 gjør rede for hvilke rammer og retningslinjer som gjelder for planarbeidet. Del 2 viser prioriterte satsingsområder og vurderingskriterier for ny arealbruk. Del 3 beskriver planprosessen.

Formålet med planarbeidet, er å belyse kommunens arealmessige hovedutfordringer de neste årene. Arealdelen av kommuneplanen skal vise sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Den skal også angi hovedtrekkene i arealdisponeringen i kommunen, og sette rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og hvilken ny arealbruk som kan iverksettes den kommende planperioden. Arealdelen skal også vise hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

Del 1

1. Rammer og retningslinjer for planarbeidet

1.1 Planens geografiske avgrensning

Kommuneplanen dekker hele Nord-Fron kommune sitt areal, totalt 1141m².

1.2 Nasjonale forventninger

Plan- og bygningslovens § 6-1 sier noe om nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging: *«For å fremme en bærekraftig utvikling skal Kongen hvert fjerde år utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette skal følges opp i planleggingen etter denne lov og legges til grunn for statens deltaking.»*

Dette innebærer at de nasjonale forventningene skal legges til grunn for de nye fylkestingenes og kommunestyrenes arbeid med regionale og kommunale planstrategier og planer, samtidig som de nasjonale forventningene også skal legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen. De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Forventningsdokumentet, som sist ble vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015, er retningsgivende for planleggingen blant annet på kommunalt nivå, og kommunen har ansvar for å finne helhetlige løsninger, der lokale forhold og lokalpolitiske interesser og hensyn ivaretas, sammen med nasjonale og viktige regionale interesser.

I gjeldende nasjonale forventninger, er det særlige forventninger knyttet opp mot følgende:

- Gode og effektive planprosesser.
Regjeringen vektlegger raskere prosesser for planlegging av bolig, næring og samferdsel. Samtidig styrker regjeringen det lokale selvstyret i planleggingen. Dette betyr at fylkeskommunene og kommunene får økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser. Gjennom bedre samarbeid og effektivisering av planarbeidet er det mulig å korte ned tidsbruken, samtidig som viktige hensyn og kvalitetskrav ivaretas. For å sikre raskere prosesser og redusere konflikter, gjennomfører regjeringen forsøk der fylkesmennene i tolv fylker (inkludert Oppland) har fått økt ansvar for samordning av statlige innsigelser. Regjeringen gjør også forenklinger i plan- og bygningsloven og tilrettelegger for økt bruk av IKT, og forventer at fylkeskommunene og kommunene tar i bruk mulighetene dette gir.
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling.
For å hindre alvorlige klimaendringer, må vi i årene som kommer forberede oss på en langsiktig omstilling til et lavutslippssamfunn. Dette krever at vi tar i bruk sterkere virkemidler enn vi har gjort til nå, og at vi sikrer effektiv ressursutnyttelse i areal- og samfunnsutviklingen. Samtidig blir det viktig å legge til rette for økt verdiskapning og næringsutvikling, og innovasjon og vekst i nye og grønne næringer. Regjeringen vil fremme kommunenes og fylkeskommunenes sentrale roller som utviklingsaktør og planmyndighet i arbeidet for et sikkert, vekstkraftig og miljø- og klimavennlig samfunn.
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder
Boligveksten i byene og tettstedene fører til press på arealer og infrastruktur, og gir utfordringer for trafikkavvikling, helse og miljø. Samtidig gir veksten muligheter til å

finne nye løsninger for byutvikling, næringsutvikling og transport. Regjeringen er opptatt av et godt samarbeid med fylkeskommunene og kommunene om å få ned klimagassutslippene, og å skape velfungerende byer og tettsteder for næringsliv og befolkning. God planlegging er avgjørende for å sikre effektiv arealbruk, et miljøvennlig transportsystem, tilstrekkelig boligbygging, sunne og trygge omgivelser og gode levekår for alle.

1.3 Nasjonale føringer

- Plan- og bygningsloven (LOV-2008-06-27-71)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven (FOR-2014-12-19-1726)
- Forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister (FOR-2009-06-26-861)
- Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag
- Lov om vassdrag og grunnvann (Vannressursloven) (LOV-2000-11-24-82)
- Naturmangfoldloven (LOV-2009-06-19-100)
- Mineralloven (LOV-2009-06-19-101)
- Jordlova (LOV-1995-05-12-23)
- Folkehelseloven (LOV-2011-06-24-29)
- Drikkevannsforskriften (FOR-2016-12-22-1868)
- Nasjonale mål for vann og helse
- Nasjonal transportplan (NTP)
- St.melding nr 16(2004-2005): «Leve med kulturminner»
- St.melding nr 35 (2012-2013): «Framtid med fotfeste»

I tillegg legges relevante Stortingsmeldinger, statlige og rikspolitiske retningslinjer og veiledere til grunn for arbeidet med kommuneplanen.

1.4 Regionale og kommunale føringer og grunnlagsdokument

- Regional planstrategi for Oppland
- Regionalplan for Rondane-Sølnkletten
- Regional plan for attraktive byer og tettsteder i Oppland
- Kommunebilde for Nord-Fron 2015 fra Fylkesmannen i Oppland
- Boligundersøkelsen for Oppland (2014)
- Planstrategi for Nord-Fron kommune 2016 – 2019
- Kommunale beredskapsplaner og ROS-analyser
- Beitebruksplan for Nord-Fron
- Skogbruksplan for Nord-Fron
- Klima- og energiplan for Nord-Fron
- Strategidokument for Vinstra 2046

I tillegg vil andre relevante planer, strategier, føringer og statistikk fra regionale og kommunale myndigheter legges til grunn for arbeidet med kommuneplanen.

Del 2

2. Hovedmomenter i planarbeidet

2.1 Kommuneplanens arealdel

Arealdelen av kommuneplanen skal bygge på føringer og satsningsområder som gis i samfunnsdelen. Hvilke nye utbyggingsområder som skal tas inn og utredes, er et politisk spørsmål, det samme er spørsmålet om eksisterende utbyggingsområder som ikke er realisert skal tas ut. Samlet sett skal planprogrammet, planprosessen og den endelige vedtatte arealplanen vise den langsiktige arealdisponeringen i Nord-Fron kommune. Denne delen av planprogrammet, skal fastsette hva som skal være hovedfokus i revideringsarbeidet knyttet til arealdelen, basert på sentrale utfordringer i samfunnsdelen.

2.2 Prioriterte satsningsområder

Følgende områder ses på som prioriterte satsningsområder i arbeidet med å revidere kommuneplanens arealdel for Nord-Fron:

2.2.1 Sentrumsutvikling Vinstra

Det er et sterkt behov for å se nærmere på sentrumsutviklingen på Vinstra, og da også sett i nær sammenheng med tilgrensende områder. Her er det viktig å se på kombinasjonen av formålene bolig, næring, transport og friområder/friluftsområder. Det er igangsatt et eget prosjekt sammen med Oppland fylkeskommune, Statens vegvesen, Fylkesmannen i Oppland og Midt-Gudbrandsdal næringsforening, Vinstra 2046, som har som formål å se på areal, transport og bolig knyttet til Vinstra. Dette arbeidet vil implementeres i den kommende revisjonsprosessen for kommuneplanen. I tillegg jobbes det med avlasta vegnett, som også vil gi føringer for den videre sentrumsutviklingen på Vinstra.

2.2.2 Næringsareal

Det er et sterkt behov for å finne mer areal for næringsutvikling, særlig for de næringene som er arealkrevende. Dette blir en viktig del av revideringen, å se på både nye områder samt muligheten for å fortette i og inntil eksisterende næringsområder. En viktig faktor i dette arbeidet, vil være lokalisering i forhold til transportbehov, samt lokalisering i forhold til boligbebyggelse mv.

2.2.3 Areal for boligbygging

For å øke bosettingen i Nord-Fron kommune, er det behov for tilgjengelige og attraktive boligtomter, i alle deler av kommunen. De nasjonale forventningene gir klare føringer i dette arbeidet, og vil være svært sentrale når det blir vurdert både nye områder og fortetting av eksisterende områder.

2.2.4 Areal for fritidsbebyggelse

Sentralt i denne vurderingen vil det være å vurdere nye forslag opp mot den tomtereserven som finnes i det aktuelle området. Her kan det også være aktuelt å trekke inn igjen areal der det ikke er satt i gang reguleringsarbeid de siste planperiodene. Det legges i stor grad opp til fortetting/utvidelse av eksisterende områder, framfor det å ta hull på helt nye, uberørte områder.

2.2.5 Areal for masseuttak og steinuttak

Det er igangsatt arbeid med å oppheve rekkefølgeplan for grussuttak i Vinstra-området. Dette må følges opp i arbeidet med arealdelen. Arealdelen bør avklare status for videre arbeid med masseuttak i Kongsliahaugen (Grindberget). Evt. nye uttaksområde må vurderes opp mot andre hensyn.

2.2.6 Areal for landbruks-, natur- og friluftsområder

Det er viktig å kartlegge og sikre denne typen areal gjennom planen. Ny E6 har beslaglagt mye dyrka areal, og i planarbeidet vil det være naturlig å se på om det er dyrkbar mark som bør settes av til LNF-formål framfor andre typer formål. Det er også naturlig å se på om vi har områder som bør sikres som friluftsområder/friområder gjennom den kommende planprosessen.

2.3 Arealpolitiske føringer som skal legges til grunn for arbeidet

I forbindelse med utarbeidelsen av kommuneplanens samfunnsdel, er det lagt opp til vedtak av en rekke arealpolitiske føringer, som skal legges til grunn ved behandling av innspill i forbindelse med kommuneplanens arealdel. Ved 1. gangsbehandlingen av kommuneplanens samfunnsdel 7.3.2017, KOM-sak xx/2017 ble følgende kriterier vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn gjennom vedlegget «Arealpolitiske retningslinjer»:

2.3.1 Risiko og sårbarhet

Risiko og sårbarhet skal være en viktig forutsetning all planlegging, og det skal legges vekt på følgende momenter:
momenter:

- Det skal ikke etableres utbyggingsområder i områder som er definert som fareområder for enten flom, ras, skred eller steinsprang uten at det på forhånd er innhentet faglig kvalifisert bistand som sier noe om hvilke sikringstiltak som kan og/eller skal utføres for at området skal være trygt.
- I kommuneplanens arealdel kan det legges inn forslag til utbyggingsområder i områder avsatt som aktsomhetsområder. Dette krever at private utbyggere får vurdert området i forbindelse med en detaljreguleringsplan, forutsatt at dette ikke er områder som inngår i den faresonekartleggingen som utføres av NVE i 2017/2018.
- Eventuelle sikringstiltak i områder som vurderes som usikre, må bekostes av de private utbyggerne i både fare- og aktsomhetsområder.

2.3.2 Utbyggingsområder

Følgende føringer til skal legges til grunn for vurdering av nye utbyggingsområder, både for bolig, næring og idretts- og kulturanlegg:

- Det skal gjøres en konkret vurdering av alle områder for boligbygging og næringsareal som er avsatt i gjeldende kommuneplan, der det ikke er utarbeidet reguleringsplaner, for å se på om områdene skal videreføres eller ikke i kommende rullering av kommuneplanens arealdel.
- Områder som ikke er avklart gjennom reguleringsplan, og som ligger i risikoområder, skal særlig vurderes nøye før de videreføres i en ny arealplan.
- Boligbygging skal i framtida, i størst mulig grad, foregå innenfor 10 minutters gang- og/eller sykkelavstand fra sentrale sentrumsfunksjoner, både på Vinstra og på Kvam. Ved etablering av nye utbyggingsområder, skal fortetting i og mellom eksisterende

områder prioriteres, selv om dette i noen områder kan innebære bruk av dyrka eller dyrkbar jord.

- Det skal ikke tas hull på nye områder som ikke ligger i direkte eller nær tilknytning til allerede etablerte boligområder.
- Nye områder skal planlegges og utvikles ut fra et bærekraftig og samfunnsøkonomisk perspektiv i forhold til kostnader på infrastruktur til veg, vann, kloakk og bredbånd/fiber.
- Anlegg for idrett og kultur skal for framtiden lokaliseres slik at de har en samfunnsmessig behovs- og nytteverdi, ikke bare for det lokale idrettslaget eller grendalaget, men også for skoler og den øvrige befolkningen i kommunen, eventuelt også i en regional sammenheng.

2.3.3 Hytteutbygging

Det må settes klare føringer for hvor det kan tillates at det åpnes opp for nye områder med utbygging ved den kommende revisjonen av kommuneplanens arealdel. Med bakgrunn i dette legges det følgende føringer for etablering av nye arealer for fritidsboliger:

- Det må være samsvar mellom etterspørsel etter tomter og den faktiske tomtereserven i et område.
- Kommunen skal ta vare på det fortrinnet vi har knyttet til areal, natur og store urørte fjellområder. Det innebærer at en skal ha god tilgang på egne og attraktive tomter i alle deler av kommunen, og gjennom det opprettholde god sysselsetting innen hytterelaterte næringer, uten at dette skal gå på bekostning av andre viktige verdier i kommunen, som nærhet til uberørte naturområder, viktige natur- og kulturverdier, og enkel tilgang til et godt utbygd skiløypenett.
- Viktige beiteområder skal ikke tas i bruk som areal for hyttebygging.
- Det skal tas hensyn til overordnede planer, og legges til rette for bevaring av viktige naturverdier, samtidig som vi skal ha areal tilgjengelig for hyttetomter.
- Allerede planavklarte tomtereserver skal tas hensyn til ved tilrettelegging for ytterligere areal, slik at det er et realistisk forhold mellom tilbud og etterspørsel i de ulike hytteområdene i kommunen.
- Det er viktig at kommunen klarer å balansere forholdet mellom ønske om økt sysselsetting gjennom hyttebygging, og kravene fra overordnede myndigheter med tanke på å ta vare på villrein og andre viktige naturverdier.
- Det er både i kommunens og i utbyggere sin interesse, at det som trekker hyttebyggere til kommunen bevares, nemlig store uberørte arealer, tilgang på gode skiløyper og hyttefelt med god plass mellom de enkelte tomtene. Det siste punktet harmonerer riktignok ikke fullt ut med de nasjonale føringene som tilsier fortetting, men er samtidig et så viktig fortrinn i utbyggernes kamp om kunder, at det må tas hensyn til i den lokale planleggingen.
- Ser man på oversikten over planavklarte tomter, så peker områdene Sødorpfjellet og Fefor seg ut som prioriterte områder ved denne revisjonsrunden.
 - Sødorpfjellet har vært satt på vent i påvente av regionalplan for Rondane – Sølnekletten, og har områder som ligger utenfor villreinområdene som egner seg for fortetting innad i eksisterende områder og utbygging inntil eller i umiddelbar nærhet til allerede utbygde områder, slik at disse utvides. Det skal tas hensyn til villreinområdene ved en mulig utbygging, og bruken av området skal inngå som en del av konsekvensanalysen ved etablering av nye områder

på Sødorpfjellet. Det skal ikke etableres nye felt som ikke har umiddelbar nærhet til allerede utbygde områder.

- For Feforområdet ser vi at av 175 tomter i områder Fefor/Tiurlia, så ligger 121 av disse i Tiurlia, som defineres som Gåå i hyttesammenheng. 54 av disse tomtene ligger på Fefor.
- Områdene på Kvamsfjellet ligger alle enten innenfor buffersonen mot villreinens leveområde, eller i utviklingssona, og omfattes følgelig av regionalplan for Rondane – Sølknletten. Med en tomtereserve på 300 planavklarte tomter kan man heller ikke si at etterspørselen pr. i dag forsvarer at det tas hull på nye områder ved den kommende revisjonen.
- Skåbu har også god tilgang på planavklarte tomter eller områder som kun mangler detaljregulering, med potensielt 376 ledige tomter, slik at det heller ikke her kan sies å være behov for nye områder ved kommende revisjon.

2.3.4 Samordnet areal og transportplanlegging

De arealpolitiske føringene knyttet til samordnet areal og transportplanlegging for hele kommunen vil derfor være at det gjennom å utvikle klimanøytrale, kompakte og levende by- og tettsteder skal gjøre Nord-Fron til en attraktiv kommune for både fastboende, innflyttere og besøkende. Som en følge av dette skal:

- Vinstra sentrum defineres med hensyn til sentrumsutstrekning, senteromland og funksjoner.
- Vassdragene våre framheves som attraktive og viktige naturelement.
- Transport til sentrum, arbeidsplasser, barnehager og skoler skal i større grad enn nå foregå til fots, med sykkel eller med kollektivtransport. Det skal være fokus på gang- og sykkelmuligheter til og fra sentrum og boligområdene.
- Det vurderes hvilke type næringer det skal avsettes areal for innenfor sentrumsområdene og i senteromlandet til Vinstra, og hvilke næringer som skal legges til andre områder av kommunen.
- Legges til rette for trivelige og attraktive møteplasser for alle i sentrum på Vinstra. Møteplassene skal inneholde gode lekeplasser for barn og unge, og de skal utformes slik at de er universelt utformet og tilgjengelige for alle.

2.3.5 Samferdsel

For den neste planperioden blir det derfor viktig å ha fokus på følgende:

- Opprettholde Vinstra som stoppested for togtrafikken.
- Få på plass et bedre tilbud både med buss og tog for de som pendler ut av kommunen eller inn til kommunen. I dag er ikke kollektivtilbudet godt nok, til at dette er det prioriterte valget for de som pendler til og fra Nord-Fron kommune, eller for de som reiser internt i kommunen.

2.3.6 Landbruk og seterbruk

Selv om den sentrale landbrukspolitikken gir de sterkeste rammefaktorene for jordbruket, er det en ønsket politikk i kommunen å legge til rette for jordbruket generelt og seterbruken spesielt. Med bakgrunn i dette, blir det derfor viktig å:

- Være kritisk til å ta i bruk dyrka eller dyrkbare arealer til utbyggingsformål, med mindre fortetting mellom allerede utbygde områder tilsier at noe jordbruksareal skal tas «hull» på. I de tilfellene kan det være aktuelt å se på om det skal avsettes

øremerkede arealer for nydyrking, for å opprettholde andelen dyrka mark i kommunen.

- Kartlegge sentrale utbyggingsområder for å sikre at det ikke legges inn nye utbyggingsområder i de mest verdifulle beiteområdene i disse områdene.
- Skjerme viktige seterområder fra utstrakt hytteutbygging. Dette gjelder særlig de områdene som er i aktiv drift og/eller anses som svært verdifulle ut fra kulturlandskapshensyn. Her vil et viktig vurderingskriterium være om området er tatt hull på i hyttesammenheng allerede, eller om de er uberørt og viser det opprinnelige setermiljøet. Det må også ses på om setrene er i aktiv drift, eller om de benyttes som fritidsboliger allerede.

2.3.7 Kulturvern

For den kommende planperioden blir det viktig å:

- Videreføre vedtatt landskapsvern, samtidig som landskapsvernet legger opp til vern gjennom bruk, noe som også må avspeiles i kommuneplansammenheng.
- Det kan derfor være behov for å se på enkelte faktorer i området på nytt når arbeidet med kommuneplanens arealdel starter opp. Det vil her være viktig at det ikke legges opp til bruk som skader eller forringer de viktige verdiene som finnes, men samtidig muliggjør bruk av området for å opprettholde de verdiene som gjør at området anses som verneverdig. Det må ses nærmere på sesongbetonte faktorer, og når på året det skal utvises ekstra hensyn i de aktuelle områdene.

2.3.8 Kulturminner

For den kommende planperioden skal kommunen ha ekstra fokus på:

- Det er viktig å legge inn hensynssoner etter pbl § 11-8 i de områdene der dette er aktuelt, og sikre kulturminneverdiene gjennom bruk av retningslinjer.
- Kommunen ved Landbrukskontoret er aktive i forhold til bruk av tilskuddsordninger, noe det skal være fokus på også i den kommende planperioden.

2.3.9 Naturområder

Den neste planperioden skal det legges vekt på:

- Kommunen har som overordna mål å sikre og ta vare på både store og små naturområder. Dette krever god arealdisponering og arealplanlegging, slik at man unngår at viktige naturområder blir nedbygd.
- Kommunen har som mål å ta vare på tettstedsnære naturområder, noe som er viktig for både rekreasjon, turgåing og friluftsliv, og som oppleves som et stort gode for innbyggerne og hytteeiere. Slike områder er også viktige habitater for vilt.
- Det er flere viktige åpne naturområder som trues av gjengroing. Skal naturkvalitetene opprettholdes og tas vare på er det ofte nødvendig med skjøtsel. Som et godt eksempel kan det nevnes at det de senere årene har vært utført meget vellykkede skjøtselstiltak på flere seterstuler innenfor Frydalen landskapsvernområde.
- Grunneiere, organisasjoner, og andre har ønsker om ulike tekniske inngrep i randsonene til verneområdene. Det er derfor viktig å kanalisere og styre de ulike tiltakene slik at man tar hensyn til naturkvalitetene, og samtidig ivaretar de ulike brukergruppene ved at man i noen grad legger til rette for flerbruk av naturområdene hvor dette er forsvarlig.

2.3.10 Biologisk mangfold

Kommunen ser det som viktig å:

- Ta vare på biologisk mangfold knyttet til bekkekløfter, og hvor miljøverdiene er vesentlige både på nasjonalt og internasjonalt nivå. Det pågår prosesser med frivillig vern av ytterligere skogarealer med store miljøverdier i Vinstradalføret i Nord-Fron.
- Kommunen har som mål å sikre viktige leveområder for plante- og dyrearter, og innarbeide disse i kommunens planer.
- Det er et mål å opprettholde kulturlandskapet og det biologiske mangfoldet dette gir gjennom tradisjonell bruk av arealene, og spesielt beiting med sau.

2.3.11 Vilt

Nord-Fron er en betydelig utmarkskommune, med tradisjonsrike og sterke jegerinteresser i alle deler av kommunen. Kommunen ser det derfor som viktig at:

- Kommunen har som mål å ha sunne og bærekraftige viltstammer, samtidig som man søker å utnytte det økonomiske potensialet som ligger i jakt, både for grunneiere, næringsliv og samfunn for øvrig. Et godt og variert jakttilbud er også viktig for rekreasjon og bosetting.
- All arealplanlegging skal ivareta vilt- og viltinteressene.
- Kommunen skal jobbe for å ha minst mulig roviltskader på husdyr på utmarksbeite.

2.3.12 Fisk

Målet for den kommende planperioden er:

- Ivareta fiskeinteressene i all kommunal planlegging. Særlig aktuelt ved tiltak og inngrep i og langs Gudbrandsdalslågen, og elva sine sidevassdrag.
- Arbeide for å sikre allmennheten tilgang til fiske, og mer samordna og bedre utnytting av innlandsfiskeressursene.
- Det skal jobbes for å fjerne og avgrense spredning av introduserte arter, som for eksempel karuss og ørekyte.

2.3.13 Friluftsliv

For planperioden er det et mål å:

- Legge til rette for at innbyggere og besøkende kan gis muligheter for et aktivt friluftsliv i nærmiljøet.
- Bidra til å skape tur- og naturglede for innbyggere og tilreisende, herunder også bidra til verdiskapning i reiselivet. For å oppnå dette, må det sikres grønne korridorer ut fra tettsteder, boligområder og hytteområder, samt at det må sikres gode nærfriluftsområder.
- Bidra til, og være en pådriver for, at det fortsatt skal være høy kvalitet på skiløypenettet i kommunen. Det skal vises tilkomst til etablerte skiløyper ved utarbeidelse av nye reguleringsplaner for hytteområder.

2.3.14 Motorferdsel i utmark

Målet for den kommende planperioden er:

- Opprettholde den praksisen som har vært i Nord-Fron i lengre tid. For å oppnå dette må det legges til rette for en fortsatt god leiekjøringsordning med tilstrekkelig dekning.
- Fortsette den praksis som er etablert knyttet til behandling av dispensasjoner.

2.3.15 Mineralressurser

Utfordringen er ofte å sikre tilgang på masser av høy kvalitet innenfor kommunen, samt å unngå for store arealer i drift til enhver tid. Målet den kommende planperioden er å:

- Sikre en langsiktig og optimal utnyttelse av ressursene, samtidig som vi sikrer tilgang på masser i kommunen.
- Ha fokus på en helhetlig forvaltning av ressursene, samtidig som det skal skapes forståelse for at det finnes flere ulike typer mineralressurser, som ikke alltid kan eller skal behandles på samme måte.
- Sikre istandsetting etter uttak og klargjøring for etterbruk umiddelbart etter at mineralressursene er tatt ut.

Del 3

3. Vurderinger og utredningsbehov

3.1 Utredningsbehov

Kunnskapsgrunnlaget for samfunnsdelen vil i all hovedsak bygge på eksisterende statistikk og utredninger. Innspill gjennom medvirkningsprosesser vil også legges til grunn i det videre arbeidet

I arealdelen vil Virkningene av eventuelle nye tiltak skal utredes, for å gi et godt beslutningsgrunnlag for det endelige vedtaket. Kravet om konsekvensutredning gjelder for de delene av planen som fastsetter rammer for framtidig utbygging, og hvor det foreslås endringer i forhold til gjeldende kommuneplan. Kravet vil i all hovedsak omfatte nye områder for utbyggingsformål og vesentlig endringer av arealbruk innenfor eksisterende byggeområder.

I de tilfellene det foreslås endret arealbruk til utbyggingsformål, skal dette konsekvensutredes i forhold til innvirkning på miljø og samfunn.

3.2 Metode for konsekvensutredning og ROS-analyse

Grunnlagsdokumenter for metodikk vil være:

- Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven av 19.12.2014
- Veileder «Konsekvensutredninger – anerkjent metodikk og databaser for innlegging av data». Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Veileder «Vurdering av vesentlige virkninger etter vedlegg III i forskriftene om konsekvensutredninger». Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Samfunnssikkerhet i arealplanlegging – Kartlegging av risiko og sårbarhet. (Revidert utgave desember 2011). Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
- Statens vegvesen håndbok V712 Konsekvensanalyser.
- Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
- Veileder «ROS-analyser i arealplanlegging». Plan- og temadatautvalget i Oslo og Akershus.
- Diverse kommuneplaner fra andre kommuner.

3.2.1 Konsekvensutredning (KU)

Krav til konsekvensutredning er hjemlet i plan- og bygningslovens § 4-2:

«For regionale planer og kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn.»

Det skal skilles mellom konsekvensutredning av planen som helhet, og konsekvenser av bestemte utbyggingstiltak i planen. Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven gir nærmere regler for innhold og prosess ved konsekvensutredninger.

Med utgangspunkt i en beskrivelse av viktige miljø- og samfunnsforhold skal det i konsekvensutredningen gis en beskrivelse og vurdering av virkningene som planen kan få for miljø og samfunn for:

- Kulturminner og kulturmiljø
- Naturmangfold
- Friluftsliv
- Landskap
- Mineralressurser
- Forurensing (utslipp til luft, inkl klimagassutslipp, forurensing av vann og grunn og støy)
- Sikring av jordressurser (jordvern)
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger
- Beredskap og ulykkesrisiko, inkl risiko for flom og skred
- Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen
- Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett
- Barn og unges oppvekstvilkår
- Kriminalitetsforebygging
- En beskrivelse av arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet
- Trafikksikkerhet

Temaene over skal vurderes etter en kortfattet beskrivelse og en sammenfatning etter en firdelt skala. For hvert område skal det vurderes hvor verdifullt området er for hvert tema, og deretter skal konsekvensene ved den foreslåtte arealbruken vurderes.

Vi benytter oss av følgende skala ved vurderingen av de ulike områdene:

Verdivurdering – verdien vises med 1 til 4 stjerner	Konsekvensvurdering
* = Liten verdi	- 1 = Negative konsekvenser
** = Middels verdi	0 = Ingen konsekvenser
*** = Stor verdi	+ 1 = Positive konsekvenser
**** = Svært stor verdi	

Utgangspunktet er at en framstilling som beskrevet over, supplert med kart og eventuelle foto fra de aktuelle stedene, sammen med tekstdelen til planen skal tilfredsstille kravene Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.

3.2.2 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Risiko uttrykkes ved sannsynligheten for, og konsekvensen av, uønskede hendelser. Hvor ofte slike hendelser kan inntreffe uttrykkes med begrepet sannsynlighet. Sannsynligheten for

en hendelse bygger på statistikk, erfaring, klimatrussel og vurderinger. Konsekvens er definert som tap av menneskeliv eller helse, påvirkning på miljøet eller skade på materielle verdier. Disse to forholdene vurderes i en risikomatrise.

Det er ingen fastlagt metodikk for ROS-analyser, og metodikken må i stor grad tilpasses den enkelte plan en slik analyse utarbeides for. Det finnes god tilgang på veiledningsmateriell, blant annet fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

For Nord-Fron kommune sin del, er analyser og tiltak i forhold til flom og skred særdeles viktig. I tillegg skal jernbanesikkerhet inngå som en del av ROS-analysene dersom planlagte tiltak berører deres infrastruktur direkte eller indirekte.

3.2.3 Planreserver og arealregnskap

Det vil bli utarbeidet en oversikt over planreserver med hensyn til antall fritidsboliger, antall varme senger og antall helårsboliger i forbindelse med planarbeidet. Dette er viktig bakgrunnsdokumentasjon for å kunne si noe om behovet for utbygging i kommende planperiode.

Arealregnskapet vil vise hvor mye areal de ulike arealformålene legger beslag på, både sett i forhold til dagens situasjon og planlagt arealbruk. I tillegg vil eventuelt areal som blir tilbakeført fra utbyggingsareal til LNF-formål gå fram av arealregnskapet.

4. Krav til innspill til kommuneplanens arealdel

Ved private innspill om nye utbyggingsområder i arealdelen, stilles det krav til dokumentasjonen som skal følge innspillet. Nye innspill må så langt det lar seg gjøre derfor gjøre rede for følgende:

- a) Områdebeskrivelse
 - Størrelse i dekar og eier(e)
 - Nåværende arealbruk (utmark/innmark, eksisterende bebyggelse)
 - Terreng, vegetasjon, vassdrag (gjennomsnittlig helning, markdekke, vegetasjonstype, bekker , vann)
 - Eksisterende adkomstveger, stier og løyper

- b) Foreslått ny arealbruk
 - Arealbruksformål etter plan- og bygningsloven
 - Antall nye enheter
 - Tomtestørrelse
 - Teknisk standard på veg (helårs- eller sommerveg), vann og avløp (separat eller offentlig anleggstilknytning)

- c) Tenkt gjennomføring av planen
 - Tidshorisont for oppstart av detaljplanlegging og utbygging
 - Mulige konsekvenser for lokale miljøverdier, friluftsjnteresser og samfunnsinteresser
 - En vurdering av forslaget opp mot kommunens strategier for arealbruk slik de framgår av dette planprogrammet

d) Vedlegg

- Kart i målestokk 1:5000 eller bedre
- Eventuelt foto fra området

5. Planprosessen

5.1 Medvirkning

Kommuneplanen har stor betydning både for kommunens innbyggere, og for lokalt, regionalt og sentralt forvaltningssystem. Dette gjør at en god planprosess er avgjørende for at planen skal ha legitimitet i alle grupper.

Forslag til samfunnsdel og arealdel av kommuneplanen utarbeides av kommunens administrasjon. Areal og næring har det daglige ansvaret og forbereder den politiske behandlingen i nært samarbeid med rådmannsledelsen og andre aktuelle virksomhetsområder. Kommunestyret er vedtaksorgan for planprogrammet og den endelige kommuneplanen med bestemmelser og konsekvensutredninger.

Kapittel 5 i plan- og bygningsloven setter krav om medvirkning i planleggingen, både generelt for innbyggerne i kommunen, for særskilte grupper av befolkningen, for private og offentlige organisasjoner og for lokale, regionale og statlige myndigheter. I begrepet medvirkning ligger det også, at planmaterialet skal være tilgjengelig og forståelig.

Medvirkningsprosessene vil veksle mellom åpne folkemøter og lukkede fora, som egne møter med representanter for særskilte grupper av befolkningen som eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd. Mot de regionale og statlige myndighetene vil mye av medvirkningsprosessen finne sted via regionalt planforum, samt merknader i forbindelse med høringer. Det legges opp til en bred medvirkning, både via politiske og administrative fora, men også via åpne folkemøter, kafémøter, bruk av sosiale medier, kommunens hjemmesider og øvrige medier.

5.2 Framdriftsplan for arbeidet

19.10.2015 Evaluering av gjeldende kommuneplan i KOM-sak 106/15
6.9.2016 Kommunal planstrategi for 2016-2020 vedtatt i KOM-sak 86/16

16.9.2016 Oppstartsmøte FS + PU

Oktober 2016

Administrasjonen utarbeider forslag til planprogram for samfunnsdelen

18.10.2016 Planutvalget 1. gangsbehandler forslag til planprogram for samfunnsdelen

27.10.2016 Annonsering av planstart for samfunnsdelen + offentlig ettersyn av planprogram for samfunnsdelen.

November 2016	Jobbe med utredninger og forslag til samfunnsdelen
Desember 2016	Jobbe med utredninger og forslag til samfunnsdelen
09.12.2016	Merknadsfrist for oppstartsvarsel + planprogram
Januar 2017	
17.1.2017	Planprogram for samfunnsdelen til 2. gangsbehandling i PU
	Jobbe med utredninger og forslag til samfunnsdelen
24.1.2017	Regionalt planforum på Lhmr – drøfte samfunnsdelen
Februar 2017	
14.2.2017	Planprogram for samfunnsdelen til sluttbehandling i KOM, jfr pbl § 11-13, 2. ledd
	Utarbeide forslag til planprogram for arealdelen, legge inn arealpolitiske føringer fra samfunnsdelen.
23.2.2017	Felles arbeidsmøte FS + PU
Mars 2017	
7.3.2017	Forslag til samfunnsdel opp til 1. gangsbehandling i planutvalget – høring i minimum 6 uker.
7.3.2017	Forslag til planprogram for arealdelen skal opp til 1. gangsbehandling i PU, før offentlig ettersyn og varsel om oppstart av plan – minst 6 ukers høringsfrist.
	Gjennomgang av innkomne merknader til arealdelen, konsekvensutredning og forslag til arealdel
April 2017	Gjennomgang av innkomne merknader til arealdelen, konsekvensutredning og forslag til arealdel
12.4.2017	Folkemøte på Kvamsfjellet kl 1000 – 1200 og i Skåbu kl 1500 – 1700
25.4.2017	Folkemøte/kafemøte om kommuneplanen Kvam kl 1800 - 2000
26.4.2017	Folkemøte/kafemøte om kommuneplanen Vinstra kl 1800 - 2000
Mai 2017	
16.5.2017	2. gangsbehandling av samfunnsdelen i planutvalget. Jobbe med konsekvensutredninger og forslag til arealdelen
16.5.2017	Endelig behandling av planprogram for arealdelen i PU
	Jobbe med konsekvensutredninger og forslag til arealdelen
Juni 2017	

20.6.2017	Sluttbehandling av samfunnsdelen i kommunestyret. Kunngjøre planvedtaket
20.6.2017	Endeling behandling av planprogram for arealdelen i KOM Jobbe med konsekvensutredninger og forslag til arealdelen
August 2017	Jobbe med konsekvensutredninger og forslag til arealdelen
September 2017	Jobbe med konsekvensutredninger og forslag til arealdelen Regionalt planforum på Lhmr – drøfte arealdelen.
Oktober 2017	Arealdelen opp til 1. gangsbehandling i PU Høring i minimum 6 uker
Desember 2017	Revidere og justere forslag til ny arealdel etter høring
Januar 2017	Revidere og justere forslag til ny arealdel etter høring
Februar 2018	Arealdelen opp til 2. gangsbehandling i PU Høring i minimum 6 uker
April 2018	Revidere og justere forslag til ny arealdel etter høring
Mai 2018	Revidere og justere forslag til ny arealdel etter høring
Juni 2018	Arealdelen opp til 3. gangsbehandling i PU og sluttbehandling i KOM. Kunngjøre planvedtaket